

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty, soudce Zdeňka Kühna a soudkyně Michaely Bejčkové v právní věci žalobců: **a) P. B., b) P. B., c) TAARTRADE, spol. s r. o.,** Měšice 557, Tábor, **d) L. B.,** všichni zastoupeni advokátkou Mgr. Radanou Vítovcovou, Pod Tržním náměstím 612/6, Tábor, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihočeského kraje,** U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ředitelství silnic a dálnic ČR,** Na Pankráci 546/56, Praha 4, zastoupené advokátem JUDr. Ing. Milošem Olíkem, Ph.D., LL.M., Na Pankráci 1683/127, Praha 4, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2021, čj. KUJCK 16103/2021, ve znění opravného rozhodnutí ze dne 22. 2. 2021, čj. KUJCK 23498/2021, v řízení o kasační stížnosti žalobců a) a c) a kasační stížnosti osoby zúčastněné na řízení proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 4. 2022, čj. 61 A 7/2021 – 228, o návrhu žalobců a) a c) na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se** ve vztahu k výrokům III – VII rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 4. 2022, čj. 61 A 7/2021 – 228, **p ř i z n á v á** odkladný účinek.
- II. Žalobci a) a žalobkyni c) **se u k l á d á** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek, který za každého žalobce činí částku **1 000 Kč**, za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to **ve lhůtě 7 dnů** od doručení tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] V této věci se jedná o vyvlastnění nemovitých věcí v souvislosti s výstavbou dálnice.

[2] Žalovaný rozhodnutím dne 3. 2. 2021, které bylo vydáno podle § 4a zákona č. 416/2009 Sb., o urychlení výstavby dopravní, vodní a energetické infrastruktury a infrastruktury elektronických komunikací (liniový zákon), ve znění do 30. 12. 2020, výroky I.a až I.d rozhodl o odnětí vlastnického práva žalobců k vyvlastňovaným nemovitým věcem a výrokem I.e určil osobě zúčastněné na řízení (vyvlastniteli) lhůtu 4 roky k zahájení účelu vyvlastnění ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Dále výroky II.a až II.d uložil vyvlastniteli povinnost zaplatit žalobcům zálohu na náhradu za vyvlastnění. Výrokem II.e uložil stejnou povinnost vyvlastniteli ve vztahu ke společnosti Milan Král, a. s., která představovala zálohu na náhradu za zánik věcného břemene jízdy, volného příjezdu a výjezdu pro pozemek parc. č. 1155/1 (zatěžuje pozemky parc. č. 1155/28 a 1155/29 ve vlastnictví žalobců). Výrokem III žalovaný zamítl žádost žalobců o náhradu nákladů právního zastoupení.

[3] Opravným rozhodnutím ze dne 22. 2. 2021 žalovaný opravil nesprávnosti v označení pozemků a staveb v žalobou napadeném rozhodnutí.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného podali žalobci žalobu ke krajskému soudu.

[5] Krajský soud rozsudkem, který je označen v záhlaví rozhodl tak, že rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2021 ve znění opravného usnesení je ve výroku II nicotné (výrok I), že se rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 2. 2021 ve znění opravného usnesení ve výroku I.d ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení (výrok II) a že ve zbytku se žalobu zamítá (výrok III). Ostatními výroky (IV – VII) rozhodl krajský soud o nákladech řízení.

[6] Proti výrokům III, V, VI a VII rozsudku krajského soudu podali žalobci a) a c) kasační stížnost, v níž také požádali o přiznání odkladného účinku. Uvedli, že v dané věci jsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku ve smyslu § 73 s. ř. s. Výkonem výroku III napadeného rozsudku by žalobcům a) a c) byla prakticky odejmuta vlastnická práva k nemovitostem. Žalobci a) a c) by museli nemovitosti vyklidit, a to za situace, kdy není stále rozhodnuto o náhradě za vyvlastnění a není splatná záloha na náhradu za vyvlastnění. Byli by také odříznuti od přístupu na pozemní komunikaci. Rozhodnutím krajského soudu odpadla poslední překážka k vydání dodatečného stavebního povolení na stavbu dálnice D3. Doprava na stávající komunikaci stále probíhá (doprava může probíhat pouze ve dvou jízdních pružích a s omezením v rychlosti). Tato omezení jsou běžná, a proto je možné kasační stížnosti žalobců a) a c) přiznat odkladný účinek. Pokud by žalovaný považoval dostavbu dálnice za naléhavý veřejný zájem, s žalobci a) a c) by již dříve vyjednával. To se však nestalo.

[7] Podle osoby zúčastněné na řízení nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku. Žalobci a) a c) zkreslují skutečný stav věci. Není pravda, že by byl daný úsek dálnice téměř dokončen. Stavba si vyžádá ještě velké stavební úpravy. Obavy žalobců a) a c) proto nejsou opodstatněné. Žalobci a) a c) také nevzali v úvahu, že NSS je povinen o kasační stížnosti rozhodnout do 60 dnů. Žalobkyně c) také vůbec neuvádí, jak by byla zasažena její práva, když nemovitosti v současné době neužívá. Nemovitosti také nemohou být vyklizeny ze dne na den bez poskytnutí zálohy na náhradu za vyvlastnění, což žalobci a) a c) ve svém návrhu nevzali v potaz. Žalobci a) a c) také nijak nezdůvodnili, proč by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebylo v rozporu s veřejným zájmem. Je přitom zjevné, že panuje obecně veřejný zájem na realizaci vyvlastnění. Přiznáním odkladného účinku by pak NSS mohl zkomplikovat přípravné procesy, které by vedly k realizaci vyvlastnění. Osoba zúčastněná na řízení podotkla, že úmyslem zákonodárce bylo, aby v těchto věcech byl přiznáván odkladný účinek jen výjimečně.

[8] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. NSS jej však může na návrh žalobce přiznat. **Při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti NSS zjišťuje současné splnění zákonných předpokladů (§ 73 odst. 2 s. ř. s.), tj. 1) výrazného nepoměru újmy způsobené žalobci v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy, ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; 2) chybějící rozpor s důležitým veřejným zájmem.** Je-li odkladný účinek přiznán, pozastavují se ty účinky napadeného správního rozhodnutí, které z povahy věci pozastavit lze.

[9] NSS dospěl k závěru, že v projednávané věci jsou zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti splněny. NSS dospěl ke shodnému závěru jako krajský soud v usnesení ze dne 11. 3. 2021, kterým přiznal žalobě odkladný účinek.

pokračování

[10] Žalovaný rozhodnutím odejmul žalobcům a) a c) vlastnická práva k nemovitým věcem. To je bezesporu závažným zásahem, neboť vlastnické právo je jedním z ústavněprávně chráněných práv (čl. 11 Listiny základních práv a svobod). Zásah do těchto práv by byl těžce nahraditelný. Na toto rozhodnutí by nemělo vliv ani to, pokud by žalobkyně c) nemovitosti aktuálně nevyužívala, jak tvrdila osoba zúčastněná na řízení. Žalobkyně c) by totiž přesto musela nemovitost vyklidit a byl by jí k ní znemožněn přístup. Na rozhodnutí o odkladném účinku nemá také vliv, že NSS je povinen o kasační stížnosti rozhodnout do 60 dnů, ani to, že realizovat vyvlastnění nelze, pokud nebude vyplacena záloha na náhradu za vyvlastnění atd. Během 60 dnů se totiž může změnit mnoho okolností, přičemž je třeba provizorně upravit práva účastníků tak, aby nebyla způsobena nenahraditelná újma. Jestliže žalovaný tvrdí, že přiznáním odkladného účinku by se zkomplikovaly přípravné procesy k provedení vyvlastnění, lze k tomu jen konstatovat, že za situace, kdy žalobcům a) a c) hrozí nenahraditelná újma, neboť není jasný výsledek vyvlastnění, není tento argument relevantní.

[11] NSS posoudil žádost o přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývajících podmínek stanovených v § 73 odst. 2 s. ř. s. Přiznání odkladného účinku není v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem. Tvrzení rozporu s veřejným zájmem je přitom výlučně na žalovaném [nikoli na žalobcích a) a c), jak mylně uvádí osoba zúčastněná na řízení], který však k této otázce nic konkrétního nevedl.

[12] Z uvedených důvodů NSS žalobcům a) a c) vyhověl a jejich kasační stížnosti ve vztahu k výroku III napadeného rozsudku přiznal odkladný účinek. Stejně tak přiznal odkladný účinek ve vztahu k výroky IV – VII napadeného rozsudku, neboť se jedná o nákladové výroky, jež jsou na výroku III napadeného rozsudku závislé. NSS podotýká, že žalobci a) a c) výslovně nežádali přiznání odkladného účinku ve vztahu k výroku IV. napadeného rozsudku. S ohledem na to, že se jedná o nákladový výrok, musel ovšem NSS přiznat odkladný účinek kasační stížnosti i ve vztahu k tomuto výroku. Soud však připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.).

[13] Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti NSS žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

[14] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, soudnímu poplatku **ve výši 1 000 Kč**. Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Poplatková povinnost v daném případě vzniká dnem právní moci tohoto usnesení [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu usnesení ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 - 32]. NSS proto výrokem II vyzval žalobce a) a c) každého zvlášť ke splnění (§ 33 odst. 8 s. ř. s.) povinností zaplatit soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti a stanovil jim k tomu přiměřenou lhůtu.

[15] Vzhledem k tomu, že žalobci a) a c) jsou zastoupeni stejnou advokátkou, avizuje NSS, že v případě jednorázového bezhotovostního zaplacení částky, jež by svou výší odpovídal součinu sazby soudního poplatku (1 000 Kč) a počtu stěžovatelů (2), tj. 2 000 Kč, nebude nezbytné blíže specifikovat, za kterého ze stěžovatelů zástupkyně soudní poplatek zaplatila. V ostatních případech pak musí být jednotlivé platby bezpečně přiřaditelné k úhradám soudních poplatků jednotlivých stěžovatelů.

- Soudní poplatek lze zaplatit: a) vylepením kolků na tomto tiskopisu, nebo b) bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: **3703 – 46127621/0710**, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný **variabilní symbol** pro identifikaci platby je: **1100416622**.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej NSS. Kolkové známky neznehodnocujte.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2022

Ondřej Mrákota
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám v kolkových známkách určený soudní poplatek.

pokračování

Ke sp. zn. **10 As 166/2022**

podpis

Místo pro nalepení kolkových známek: